

BÉKÉSMEGYEI FEJEK 1929.

ELŐSZAVÁT IRTA:
TANTÓ JÓZSEF
BÉKÉSVÁRMEGYEI NÉPMŰVELÉSÜGYI
TITKÁR

SZERKESZTETTE:
GERGELY GÁBOR ARNOLD

„Corvina“-könyvnyomda, Békéscsaba

GYOMA

Dr. Bartha Gusztáv

községi orvos

1895-ben született Endrődön. Középiskoláit Gyulán, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, azután több fővárosi kórházban szerzett gyakorlatot és 1924 óta községi orvos Gyomán. A világháborút 1915-től kezdve az orosz, olasz és albán frontokon küzdötte végig és mint egészségügyi hadnagy szerelt le. Kitüntetései: Signum Laudis és Károly-csapatkereszt. Tagja a község képviselőtestületének, a római katolikus egyház világi elnöke, r. kat. iskolaszéki tag, az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár igazgatósági tagja.

Csernay Géza

plébános

1881-ben született Debrecenben. Középiskoláit Nagyszébenben, teológiai tanulmányait Nagyváradon végezte, azután 1907-ben endrődi káplán, 1911-ben bucsatelepi lelkész, 1916-ban pedig gyomai plébános lett. A forradalom alatt a tuszok listáján szerepelt. Az árvaház igazgatója, a katolikus iskolaszék elnöke, a községi iskolaszék gondnokságának tagja.

Feiler Ernő József

ág. ev. lelkész

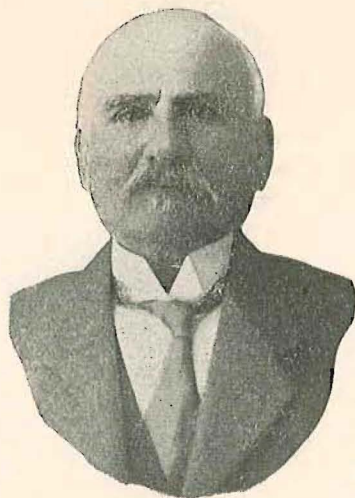
1887-ben született Városszalónakon. Középiskoláit Felső-
lövön és Sopronban, teológiai tanulmányait Sopronban végezte,
ahol 1911-ben lelkésszé avatták. Ezután Téten, Győrött és
Pakson volt segédlelkész, 1912-ben pedig Gyomán lelkésszé
választották. A világháborúban mint tábori lelkész vett részt
az orosz harctéren és megkapta a lelkészi érdemkereszt II.
osztályát. A helyi Hangya Szövetkezet elnöke és tagja a község
összes kulturális és társadalmi egyesületeinek.

Harsányi Pál

békés-bánáti főesperes

1881-ben született Túrkevén. Középiskoláit Debrecenben és Szarvason végezte, azután négy évig teológiai tanulmányokat folytatott. Pályáját mint gimnáziumi tanár kezdte, 1907-ben gyomai esperes lett, 1921 óta pedig a 180.000 lelket számláló békés-bánáti református egyház főesperese. A világháborúban a szerb harctéren teljesített mint tábori lelkész szolgálatot és ott szerzett érdemeiért megkapta a koronás arany érdemkeresztet. Élénk irodalmi tevékenységét kilenc önálló kötete jelzi, megírta a gyomai ref. egyházmegye történetét és szerkesztő-tulajdonosa a Gyomai Ujságnak. Tagja a vármegyei törvényhatósági bizottságnak és közigazgatási bizottságnak, a községi képviselőtestületnek, a Levente Egyesület elnöke és az Uri Kaszinó alelnöke.

Házy Imre

nyugalmazott főjegyző

1856-ban született Hajduhadházon. Iskolai tanulmányait Mezőtúron végezte, 1874-ben pedig Gyulán jegyzői vizsgát tett. Gyoma község szolgálatába 1879-ben lépett, mint a község harmadik jegyzője, 1887-ben második jegyző, 1898-ban főjegyző lett, 1920-ban nyugdíjba vonult. A kommun idején mint tuzst elhurcolták a bolsevisták és csak a románok bevonulása után bocsátották szabadon. Hosszú szolgálati ideje alatt elévülhetetlen érdemeket szerzett Gyoma község fejlesztése és szépítése körül. A vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a községi képviselőtestület tagja, az Uri Kaszinó alapító tagja, a Gyoma-Endrődi Hitelszövetkezet felügyelőbizottsági elnöke, a ref. egyház presbitere, a Körös-Tisza-Marosi és Ivánfenéki Armentesítő Társaság választmányi tagja.

Hartenstein Ignác

a Kereskedők Egyesületének elnöke

1872-ben született Gyomán. Iskolai tanulmányait Szarvason, Mezőtúron és Budapesten végezte, azután hosszabb tanulmányúton volt Ausztriában, Németországban, Svájcban és Olaszországban. A gyomai gabonakereskedelem egyik vezető tényezője. A bolsevizmus alatt, mint tuszt elhurcolták és a halálraítéltek listáján szerepelt. Az oláhok bevonulásakor bocsájtották szabadon, ekkor viszont az oláhok internálták. A szakirodalom terén az OMKE című lapban fejt ki tevékenységet, azonkívül számos gazdasági és kereskedelmi előadást tartott Gyomán, Makón és Budapesten. Tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának, a község képviselőtestületének és az izraelita hitközség elöljáróságának.

Jeney Viktor

tb. főszolgabíró

1888-ban született Zilahon. Középiskoláit Zilahon, egyetemi tanulmányait Kolozsváron végezte és 1912-ben mint közigazgatási gyakornok Szilágyvármegye szolgálatába lépett, ahol 1914-ben a krasznai, majd utóbb a szilágysomlyói járásnak volt szolgabírája. Az 1918 októberi forradalom idején a fosztogató falusi lakosság megfélemezésére alakított nemzetőrség felállítására körül nagy tevékenységet fejtett ki. A román megszállás után megtagadta a hűségeskü letételét és érkőrösi családi birtokára vonult vissza, majd 1921-ben repatriált és mint menekült szolgabíró a biai járásban nyert beosztást, később mint tb. főszolgabírót az orosházi járásba rendelték ki, 1924-ben pedig Békésvármegye törvényhatósága szolgabíróvá választotta és azóta a vármegye gyomai járásában működik.

Kovács Lajos

királyi főpostamester

1857-ben született Gyomán. Középiskolai tanulmányait és a postai tanfolyamot Budapesten végezte. 1875 óta működik Gyomán, ahol a postahivatal vezetője. 1926-ban főpostamesterre nevezték ki és érdemei elismerésül megkapta a III. osztályú polgári érdemkeresztet. Húsz éven át volt a postamesterek országos egyesületének elnöke, 1927-ben, amikor erről a tisztségéről lemondott, örökös díszelnökké választották meg. Tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának és a község képviselőtestületének, 1914-ben felépítette Gyomán a ker. malmot, amely ellátja a községet villannyal. Harminc év óta elnöke a gyomai Uri Kaszinónak, elnöke volt a Gyomai-Endrődi Takarékpénztárnak, református egyházi presbiter és helyet foglal, vagy régebben helyet foglalt a város legtöbb kulturális és gazdasági intézményének vezetésében.

Dr. sarkadi Nagy Pál

orvos

1900-ban született Gyomán. Középiskoláit Szatmáron, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, azután Hódmezővásárhelyen, Budapesten, majd a szegedi katonai kórházban folytatott orvosi gyakorlatot. A Társadalombiztosító Intézet orvosa, a Stefánia Szövetség főorvosa.

G. Nagy László
földbirtokos

1889-ben született Gyomán. Ott végezte iskoláit is s azután a gazdasági pályára lépett. Gazdaságát az oláhok teljesen kifosztották és még lakásának berendezését is elhurcolták. Tagja a község képviselőtestületének, a református iskolaszéknek és a hitelszövetkezet igazgatóságának, a református egyház presbitere.

Dr. Osváth János †

ügyvéd

1865-ben született Csáváson. Tanulmányait a nagyenyedi kollégiumban végezte és 1923 óta folytat ügyvédi gyakorlatot. Ezt megelőzően elemi iskolai, majd polgári iskolai igazgató volt és ő szervezte meg Magyarországon a gazdasági irányú polgári iskolát. A Gyulafehérvári Hírlap volt szerkesztője, az országos ügyvédi kamara tagja, az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár ügyésze.

Fénykép
nem érkezett be.

Dr Pálka Pál

főszolgabíró

1873-ban született Szarvason. Középiskoláit Szarvason, főiskolai tanulmányait Eperjesen és Kolozsváron végezte. Pályáját Szarvason mint közigazgatási gyakornok 1902-ben kezdte meg, 1917-ben Gyomán szolgabíró, 1919-ben tb. főszolgabíró, 1924-ben pedig főszolgabíró lett. A világháború kitörésekor hadbavonult és 1917-ig a szerb és olasz harctéren teljesített szolgálatot. Kitüntetései: Két Signum Laudis, Károly csapatereszt. A kommunizmus alatt mint tisztt fogvatartották. Tagja a vármegye törvényhatóságának, az Önkéntes Tüzoltó Egyesületnek, elnöke a Vadász Társaságnak, az ev. egyház felügyelője és a polgári iskola gondnokságának alelnöke.

Pétermann József

főjegyző

1872-ben született Hajdúszoboszlón. Iskolai tanulmányait Hajdúszoboszlón, Debrecenben és Gyulán végezte és 1897-ben jegyzői vizsgát tett Gyulán. Gyomán 1898-ban választották meg jegyzőnek, 1918-ban helyettes főjegyző lett és a Károlyi-forrádalom alatt átvette a község vezetését, 1920-ban pedig a románok kivonulása után egyhangúlag főjegyzővé választották. A kommunizmus alatt ellenforradalmi alakulatot szervezett, amiért hétízben letartóztatták és forradalmi törvényszék elé állították. Irodalmi tevékenységet fejt ki a Gyomai Ujságban, ezenkívül zeneszerzéssel is foglalkozik. Tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának, a ref. egyház presbitere, a ref. iskolaszék alelnöke, az iparos és kereskedő olvasókör díszelnöke, a Testnevelési Bizottság, a Dalárda és a Közművelődési Egyesület elnöke, a Kaszinó választmányi tagja.

Paál Sámuel

polgári iskolai igazgató

1890-ben született Sajógömörben. Iskolai tanulmányainak befejeztével a nyíregyházai elemi iskola tanítója lett, majd a szekszárdi polgári iskolának volt a tanára, 1928-tól kezdve pedig a gyomai polgári fiú- és leányiskola igazgatója. A világháború alatt az orosz és olasz fronton teljesített katonai szolgálatot. Publicisztikai tevékenységet is fejtett ki a Tolnamegyei Újságban.

Szőke Ferenc

igazgató-tanító

1877-ben született Hódmezővásárhelyen. Középiskoláit Hódmezővásárhelyen, a tanítóképzőt Nagykovácsán végezte. Ezután Pátkán, Körösszeg Apátin tanítóskodott, 1901 óta Gyomán tanító és 1904 óta a református iskola igazgató-tanítója. A világháborúban 1917-ig a szerb harctéren vett részt. Munkatársa a Gyomai Ujságnak. A református egyház presbitere, levante-oktató, a békés-bánáti ref. egyházmegyei tanítóegyesület választmányi tagja, a kaszinó választmányi tagja, a közművelődési egyesület gondnoka.

Dr. Vincze Endre

orvos

1900-ban született Gyomán. Középiskoláit Szarvason, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, azután egy évig budapesti klinikákon folytatott orvosi gyakorlatot, majd két és fél éven át a gyulai közkórház orvosa volt, 1928-ban pedig mint magánorvos Gyomán telepedett le. Tagja az orvosszövetségnek és a község társadalmi- és kulturális egyesületeinek.

Záhonyi Aladár

kir. járásbírószági elnök

1880-ban született Sajógömörben. Középiskoláit Rimaszombaton, jogi tanulmányait Eperjesen végezte. Mint joggyakornok 1903-ban a rozsnói járásbírószágnál kezdte pályáját, később a rimaszombati járásbírószágnál működött, majd a pécsi törvényszéknél volt aljegyző, 1907-ben járásbíró lett Sásdon, 1924 óta pedig a gyomai kir. járásbírószág vezetője. A világháborúban 1915-től 1918-ig vett részt az orosz harctéren. Kintüntetése : Signum Laudis. A kommunisták a kivégzendők listájára vették fel. Az ág. ev. egyház presbitere és a kaszinó választmányi tagja.